

GUBIK KORINA

„Mindig lehet és érdemes másképpen csinálni”

Laudáció a Bosch+Bosch csoport 2019-es Forum Képzőművészeti Díjához

A 2019. évi Forum Képzőművészeti Díjat a Bosch+Bosch csoport érdemelte ki, amely 2019-ben ünnepelte megalakulásának ötvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a budapesti Ludwig Kortárs Művészeti Múzeumban nagy kiállítás nyílt *A Bosch+Bosch csoport és a vajdasági neoavantgárd mozgalom* címmel, a szabadkai Városi Múzeumban pedig *A Bosch+Bosch csoport és Szabadka* címmel állított össze tárlatot Ninkov K. Olga. A Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában jelent meg a művészeti csoport munkásságát bemutató jubileumi kiadvány (Szombathy Bálint: *B+B 1969–1976*), valamint a *Valami, ami rettenetesen emlékeztet az életre – A szabadkai repülés rövid története* című regény, Slavko Matković pszeudo-önéletrajza, melynek szerzője Nebojša Milenković, kiadója pedig az újvidéki Akademska knjiga. Mindezek mellett a Bosch+Bosch csoport kiállítása jelenleg is képviseli a vajdasági művészetet a nemzetközi közönség előtt a brüsszeli Magyar Kulturális Intézetben.

A Bosch+Bosch 1969-ben alakult Szabadkán, és 1976-ig számos művész volt a tagja hosszabb-rövidebb ideig. A csapat magját Slavko Matković (1969–1976), Szalma László (1969–1976), Szombathy Bálint (1969–1976), Kerekes László (1971–1975), Csernik Attila (1973–1976), Ladik Katalin (1973–1976) és Ante Vukov (1975–1976) alkották. A csoportra nem egy egységes irányzat követése a jellemző, hanem a művészet fogalmának átértékelése, amelyet új médiumokban és különböző műfajokban jeleltettek meg: fénykép, film, hangszalag, hangköltészet, irodalom, vizuá-

lis költészet, művészkönyv, új képregény, művészeti akció, performansz, művészi beavatkozás térben, mail art, kritikai és művészeti szövegek stb. A Forum Képzőművészeti Díjjal, szabályzata alapján, „Szerbiában élő és alkotó képzőművészek előző évi legjobb alkotásait, illetve a szerbiai képzőművészet fejlesztéséhez való számottevő hozzájárulást jutalmazza a Forum Könyvkiadó Intézet Igazgatóbizottsága által kinevezett háromtagú bírálóbizottság.” A bírálóbizottság tagjai azon generációkhoz tartoznak, melyek a csoport munkásságáról/munkásságából már tanulhattak művészeti tanulmányaik során, ezért szerintük megkérdőjelezhetetlen a B+B hozzájárulása és hatása a szerbiai és vajdasági művészet fejlesztéséhez, alakításához és annak nemzetközi népszerűsítéséhez.

A Bosch+Bosch hagyatékát Szombathy Bálint, a csoport egyik alapítója írja le a leghitelesebben: „A Bosch+Bosch csoport a már nem létező Triglav cukrászdában alakult meg 1969. augusztus 27-én. A Triglav hegycsúcs ma már nem ebben az országban található. Ám azok a szellemi nyomok, melyeket néhány korabeli fiatal hagyott hátra, továbbra is kikapinthatóak lesznek egy adott térségben, mindaddig, amíg akadnak olyan egyének, akik tisztelettel viszonyulnak irántuk, és talán követik is őket abban a határtalan egyéni szabadságban, melyet a művészcsoport egyik alapvető tulajdonságának nevezhetünk. (...) A B+B csoport megtett útja legyen számukra követendő példa, hogy mindig lehet és érdemes másképpen csinálni.”